

prospěch, jak správně usoudily nižší soudy. Proto, že stát byl do zcizení držitelem bezelstným, nemusí vracet ani užitky ze získaných peněz, t. j. úroky, ani nemusí nahraditi škodu, totiž to, co by žalobce měl, kdyby býval v době zabavení mohl peníze za čsl. koruny vyměnit a skutečně tak učinil, tedy kursovní rozdíl ceny amerického dolaru neb rumunských lei v době zabavení a v době vydání. Přístižné vyplacené kapitánu D-ovi stát v ruce nemá. Není jím obohacen a, upotřebiv peněz na výplatu postižného, nic nezískal a proto není za výplatu postižného zodpověděn jako bezelstný držitel. Úrok musil by stát žalobci hraditi, kdyby žalobce prokázal obmyslnost držby. Obmyslným držitelem stává se však příjemce od doby, kdy musí již počítati s tím, že bude muset vracet. To se stalo okamžikem, kdy byl vynesena osvobozující nález ministerstvem vnitra, tedy dnem 1. srpna 1929. Od té doby bylo by žalobci přiznati úrok z částky 198.656 Kč 08 h, k jejímuž vrácení byl stát odsouzen, ježto od té doby jest stát považovati za držitele obmyslného a škoda žalobce z neoprávněného zadržování peněz i po této době spočívá ve ztrátě zákonného úroku. Žalobce se však domáhá v žalobě úroku a jistiny teprve ode dne 1. ledna 1930 a bylo proto vyhověno žalobě co do úroků v tomto rozsahu.

K dovolání žalovaného státu. Tím, co řečeno, jest zodpovězeno i dovolání žalovaného. K jeho dovolacím vývodům se podotýká jen toto: Nezáleží na tom, zda podezření, že žalobce obchoduje s valutami, bylo objektivně mylné a zda stát od prvopočátku měl valuty bez důvodu, nýbrž na tom, zda důvod pro to, by je podržel, trvá, a zda a od které doby se stal držitelem obmyslným. Z důvodu zcizení valuty nenabyl stát ještě důvodu k podržení zisků zcizením docíleného. Nárok z bezdůvodného obohacení nepředpokládá vždy smluvní plnění, také přijetí z jiného důvodu, jehož tu nebylo, nebo který přestal, na př. z důvodu exekuce, zavazuje k vrácení.

Čís. 12087.

Podání žádosti o udělení práva chudých neprodlužuje ani nezachováva lhůtu k žalobě o obnovu (§ 534 c. ř. s.).

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1932, Rv I 830/31.)

Žalobu, již se žalobci domáhali obnovy sporu z důvodu § 530 čís. 7 c. ř. s., oba nižší soudy zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Z podání, jehož se dovolávaly obě strany, plyne, že žalobci věděli o rozmluvě, o níž jde, nejpozději dne 10. dubna 1929. Žaloba o obnovu byla však podána teprve dne 29. května 1929, tedy po uplynutí měsíční lhůty § 534 čís. 4 c. ř. s. Lhůta ta je neprodlužitelná, propadná, a nebyla zejména prodloužena tím, že žalobci podnikli zatím kroky k dosažení práva chudých. Z řečeného podání také vyplývá, že i veškeré ostatní okolnosti, o něž se žaloba o obnovu opírá, byly žalobcům známy nejpozději 10. dubna 1929. Je tedy uplatňování jich žalobou

podanou teprve dne 29. května 1929 opozdění, a měla proto žaloba již z toho důvodu býti odmítnuta (§ 543 c. ř. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Soud odvolací správně uznal, že podání žádosti o udělení práva chudých neprodlužuje ani nezachovává lhůtu k žalobě o obnovu stanovenou v § 534 c. ř. s.; § 534 c. ř. s. stanoví výslovně, že do měsíce podati jest žalobu a že lhůta ta jest konečná; jest tedy její prodloužení vyloučeno (§ 128 c. ř. s.).

Čís. 12088.

Nařízení § 2 silničního řádu pro Čechy ze dne 21. června 1886, čís. 54 z. zák., že povozy pohybující se na silnici jsou povinny bez zdráhání vyhnouti se povozům předjíždějícím nebo s nimi se potkávajícím, jest rozuměti tak, že vozidlo jest povinno udělati druhému vozidlu místo na té straně, na které druhé vozidlo je podle silničního řádu oprávněno a povinno předjetí nebo vyhnouti.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1932, Rv I 952/31.)

Žalobce, jedá na kole po státní silnici v Čechách, byl zachycen autem žalovaného, předjíždějícím ho po levé straně, a poraněn. Žalobě o náhradu škody procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud vyhověl odvolání žalovaného potud, že uznal na spoluzavinění žalobcovo a uznal žalovaného povinným nahraditi žalobci tři čtvrtiny prokázané škody.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Žalobci je přisvědčiti, pokud dovolacím důvodem § 503 čís. 4 c. ř. s. napadá právní názor odvolacího soudu, že je spoluvinen na svém úraze proto, že, jedá na levé polovici silnice blíže ke středu, zahrnul více doleva teprve, když auto žalovaného, za ním jedoucí a dávající výstražná znamení na 150 a na 50 m bylo za ním vzdáleno asi 20 m. Neboť byť § 2 silničního řádu pro Čechy ze dne 21. června 1886, čís. 54 z. zák. nařizuje, že povozy na silnici se pohybující jsou povinny bez zdráhání se vyhnouti povozům předjíždějícím nebo s nimi se potkávajícím, jest tomu rozuměti tak, že vozidlo je povinno udělati druhému vozidlu místo na té straně, na které druhé vozidlo je podle silničního řádu oprávněno a povinno předjetí nebo vyhnouti. Je zjištěno, že žalobce jel po levé polovici silnice ve směru své jízdy a že auto žalovaného mělo dostatek místa ku předjetí po pravé polovici silnice, kde také jen předjížděti smělo. Jel-li tedy žalobce v levé polovici silnice, nezamezoval autu vyhrazené místo ku předjetí a nelze žalobcovo zavinění spatřovati ani v tom, ve které části levé silnice se pohyboval, ani v tom, že zahrnul ještě více doleva teprve